

Майкл Свонвік

Собака сказав «гав-гав»

Собака виглядав так, наче щойно зійшов зі сторінок дитячої книжки. Знадобилися сотні вдосконалень, щоб він мав змогу ходити прямо. Звичайно, таз був повністю перебудований. Самі тільки ноги мусили зазнати не одного десятка змін. Цей собака мав коліна, а коліна дуже хитрі.

Не кажучи вже про вдосконалення неврологічні.

Але найбільше Дагера вразив костюм створіння. Той костюм ідеально сидів, іззаду мав розріз для хвоста і, знову ж таки, сотні інших невидимих переробок, які знадобилися, щоб він повторював форму тіла і виглядав природно.

– Ваш кравець, певно, справжній геній, – сказав Дагер.

Собака переклав тростину в ліву лапу, щоб потиснути подану руку правою, і найбуденнішим тоном відповів:

– Це вельми рідко лишається непоміченим, сер.

– Ви прибули зі Штатів? – То було доволі логічне припущення, беручи до уваги те, що вони стояли біля доків, і те, що з ранковим припливом Темзою піднялася шхуна «Янки-мрійник». Дагер бачив понад дахами її випнуті вітрила. – Ви вже підібрали собі помешкання?

– Саме так і поки що ні. Чи не підкажете мені якусь більш-менш чисту таверну?

– В тому немає потреби. Я буду безмежно радий розмістити вас у своєму домі на кілька днів. – І, стихивши голос, Дагер додав: – Я маю до вас ділову пропозицію.

– Тоді ведіть, сер, і я охоче піду за вами.

Собаку звали сер Блекторп Рейвенскерн де Плюс Пресье, але:

– Кличте мене «сер Плюс», – мовив він з іронічною посмішкою, і з того часу став Серплюсом.

Як здогадався з першого погляду Дагер, і як підтвердила подальша розмова, Серплюс був, сказати б, шахраєм – кимось між простим зловмисником і зарізякою. Коротше кажучи, такі собаки були Дагерові до душі.

За келихом у пабі Дагер показав свою коробку і пояснив, які мав щодо неї наміри. Серплюс обережно торкнувся тикового корпусу, вкритого загадковим різьбленням, а тоді прибрав лапу.

– Ви пропонуєте вельми цікавий проект, пане Дагер...

– Прошу вас, кличте мене Обрі.

– Гаразд, Обрі. Але є ще одне вельми делікатне питання. Як ми розділимо... гм, прибутки від нашої співпраці? Мені ніяково наголошувати на цьому аспекті, але не один корабель перспективного партнерства безславно скінчив свою подорож на цих рифах.

Дагер розкрутив сільничку й висипав її вміст на стіл. Кинджалом він розділив купку навпіл.

– Я ділю – ви вибираєте. Або навпаки, якщо ваша ласка. Заради ваших власних інтересів, ви розділите здобич так, що наші частки не відрізнятимуться й на зернину.

– Пречудово! – вигукнув Серплюс і, вкинувши пучку солі в своє пиво, випив за їхню угоду.

Вони їхали до Букінгемського лабіринту під дощем. Дагер роздивлявся на понурі вулиці з потрісканими будинками крізь віконця екіпажу й зітхав:

– Бідолашний старий змучений Лондон! Точило історії надто часто прикладалося до твого обличчя.

– Вона також, – нагадав йому Серплюс, – має стати ковалем нашого багатства. Зведіть очі на Лабіринт, сер, з його піднебесними баштами й барвистими стінами, що піднесли над цими лавками й хатами, мов кришталева гора, що височіє над морем старезних дерев, і втіштеся.

– Чудова порада, – погодився Дагер. – Але вона не втішить ані любителя міст, ані людину меланхолійного душевного ладу.

– Тю! – вигукнув Серплюс і не зронив ані слова, допоки вони не прибули до місця призначення.

Щойно вони зійшли з екіпажу перед ворітьми Букінгему, їм назустріч виступив інтерфейс-сержант. Він блимнув, забачивши Серплюса, але сказав лиш:

– Документи?

Серплюс подав йому свій паспорт і вірчі грамоти, на підробку яких Дагер витратив цілий ранок, а тоді пояснив, надавши махнувши лапою:

– А це мій аутист.

Інтерфейс-сержант лиш зиркнув раз на Дагера і тут же забув про нього. Дагер мав безцінний для представника його професії дар: обличчя таке непримітне, що варто було відвернути від нього погляд, – і воно щезало зі свідомості назавжди.

– Прошу сюди, сер. Ваші документи має оглянути працівник протокольної служби.

З'явився карлик-савант, який повів їх зовнішнім колом Лабіринту. Вони проминали леді у біолюмінісцентних сукнях і джентльменів у черевиках і рукавицях, пошитих з їхньої ж клонованої шкіри. І жінки, й чоловіки носили

екстравагантні коштовності, – відверта демонстрація заможності знов стала модною, – а коридори були буйно оздоблені і прикрашені колонами з мармуру, порфіру і яшми. І все ж Дагерові впадали в око потерті килими та надбиті, закіптявілі масляні лампи. Його метке око вихоплювало залишки антикварної електричної системи, а також сліди телефонних ліній та оптоволоконних дротів з тієї епохи, коли ці технології ще працювали.

Останні він оглядав з особливим задоволенням.

Вчений карлик зупинився перед масивними чорними дверима, вкритими позолоченим різьбленням, що зображало грифонів, локомотиви і геральдичні лілії.

– Це двері, – сказав він. – З чорного дерева. Наукова назва *Diospyros ebenum*. Привезене з Серендіпу. Покриття із золота. Золото має атомну масу 197,2.

Він постукав у двері й відчинив їх.

Працівник протокольної служби був темnobровий чоловік вражаючої ваги. Він не підвівся для привітання.

– Я лорд Когерент-Гамільтон, а це, – він вказав на струнку, яснооку жінку, що стояла поряд, – моя сестра, Памела.

Серплюс низько вклонився леді, котра легко всміхнулась і трохи присіла у відповідь.

Охоронець Протоколу швидко проглянув вірчі грамоти.

– Ану негайно поясни, що це за шахрайські папірці. Держава Західного Вермонту! Хай мені грець, коли я хоч раз чув про таке місце.

– Тоді ви багато втратили, – гордовито відповів Серплюс. – Звісно, ми молода країна, утворена лиш сімдесят п'ять років тому після розпаду Нової Англії, але наша прекрасна земля багато чим славна. Велична краса озера Шамплейн. Генні фабрики Вінускі, прадавній храм науки *Universitas Vindis Montis*, що в Берлінгтоні, Технархеологічний інститут у... – він спинився. – Нам є чим пишатися, сер, і немає чого соромитися.

Ведмедастий посадовець підозріливо зиркнув на нього, а тоді сказав:

– Що привело вас до Лондона? Для чого ви бажаєте отримати аудієнцію в королеви?

– Доручення веде мене до Росії, проте, коли вже шлях мій лежить через Англію, а я дипломат, мені довірено засвідчити повагу мого народу перед вашою монархиною. – Серплюс начебто знизав плечима. – І це все. За три дні я маю прибути до Франції, а ви на той час уже забудете як мене й звали.

Посадовець зневажливо жбурнув документи савантові, котрий глянув на них і ввічливо повернув їх Серплюсу. Коротун сів за маленький письмовий стіл, підігнаний під його зріст і швидко виписав копію.

– Ваші документи віднесуть до Вайтчепела для експертизи. Якщо з ними усе гаразд, – у чому я сумніваюся, – і у графіку є вікно, – хоча навряд, – то вас представлять королеві ще через сім-десять днів.

– Десять днів! Але ж, сер, мій графік дуже жорсткий!

– То ви бажаєте відкликати своє клопотання?

Серплюс вагався.

– Я... мушу обдумати це, сер.

Коли карлик виводив їх геть, леді Памела холодно дивилася їм услід.

Кімната, до якої їх провели, мала монументально обрамлені дзеркала, потемнілі від часу олійні картини на стінах і гостинний вогонь у каміні. Коли їх маленький провідник пішов, Дагер ретельно замкнув двері на замок і засув. Тоді він жбурнув коробку на ліжку і завалився поруч з нею. Лежачи горілиць і дивлячись на стелю, він сказав:

– Ця леді Памела вражаюче гарна жінка. Біс мене ухопи, коли не так.

Не зважаючи на нього, Серплюс заклав лапи за спину і почав походити кімнатою. У ньому вирувала енергія. Нарешті, він запричитав:

– Ти втягнув мене у непросту гру, Дагере! Лорд Когерент-Гамільтон має нас за здатних на всіляку гидоту негідників.

– То й що з того?

– Я кажу собі: ми ще навіть не почали свою гру, а він уже нас підозрює! Я не вірю ані йому, ані його генетично переробленому коротуну.

– Вже кому висловлювати таке вульгарне упередження, але не тобі.

– Мені не огидне те створіння, Дагере, я його боюся! Варто лиш одній підозрі потрапити до його макроцефалічної голови, і він не заспокоїться, поки не дізнається про усі наші таємниці.

– Опануй себе, Серплюсе! Будь чоловіком! Ми вже надто глибоко заїздили, щоб повертатися до берега. Вони почнуть розпитувати і розніювати.

– Ким би я не був, та я точно не чоловік, хвала Богу, – відповів Серплюс. – Втім, ти правий. Пан або пропав. А зараз я мушу поспати. Злізай з ліжка. Можеш лягти на килимку перед каміном.

– Я? На килимку?!

– У мене зранку завжди туман в голові. Якщо хтось постукає, а я спросоння відчиню, той факт, що ти ділиш ліжку зі своїм господарем, говоритиме на нашу користь.

Наступного дня Серплюс повернувся до Протокольної служби, щоб оголосити, що йому дозволено чекати аудієнції королеви два тижні, однак ані на день довше.

– Ви отримали нові накази від вашого уряду? – спитав недовірливо лорд Когерент-Гамільтон. – Важко уявити, як вам це вдалося.

– Я лиш звернувся до своєї свідомості й поміркував над деякими тонкощами формулювань, у яких отримав свої накази, – мовив Серплюс. – Оце й усе.

Він вийшов з кабінету й побачив леді Памелу, що чекала ззовні. Коли вона запропонувала показати йому Лабіринт, він радо погодився. Вони прогулювалися углиб Лабіринту, де спершу подивилися на зміну сторожі у вестибюлі переднього двору, перед величною стіною з колонами, котра була фасадом Букінгемського палацу перед тим, як її поглинув бум архітектурного розвитку під час навіжених і славетних років Утопії, а потім попрямували у бік оглядової галереї над державною палатою. Дагер увесь час ішов на два кроки позаду.

– З тих поглядів, що ви їх кидаєте так часто, я роблю висновок, що вам до вподоби мої діаманти, монсеньйор Плюс Пресьє, – сказала леді Памела. – Та й не дивина. Це ж бо родинна коштовність, їй сотні років, вона майстерно зроблена – усі камені бездоганні і ретельно підібрані. Такої не купити й за сотню аутистів.

Серплюс знову посміхнувся до намиста, накинутого на її ніжну шию над її ідеальними грудьми.

– Запевняю вас, мадам, що мене зачарувало зовсім не намисто.

Вона делікатно зашарілася від приємності, а тоді безтурботно спитала:

– А ця коробка, котру ваша людина скрізь носить із собою? Що в ній?

– Оця коробка? Це дріб'язок. Подарунок для герцога Московії, до котрого я прямую, – сказав Серплюс. – Запевняю вас, у ній немає нічого цікавого.

– Ви з кимось розмовляли вчора ввечері, – сказала леді Памела. – У своїй кімнаті.

– Ви підслуховували під моїми дверима? Це вражає мене і, водночас, лестить.

Вона зашарілася.

– Ні, ні, мій брат... Це його робота, розумієте... нагляд...

– Можливо, я розмовляв уві сні. Мені казали, що зі мною таке трапляється.

– Ви балакаєте по ролях? Мій брат сказав, що чув два голоси.

Серплюс відвів погляд.

– Тут він, певно, помилився.

З королевою Англії не могло зрівнятися жодне інше видовище в усій цій стародавній країні. Завбільшки з вантажівку із сивих легенд, в оточенні прислуги, що метушилася туди й сюди, підносячи їжу й донесення, забираючи брудні тарілки й підписані накази, з галереї вона скидалася

Дагерові на королеву бджіл, але, на відміну від бджолиної, ця королева не парувалася, гордо лишаючись незайманою.

Її кликали Глоріаною Першою, їй виповнилося сто років, і вона досі росла.

Лорд Кемпбелл-Суперколайдер, приятель леді Памели, котрого вони випадково зустріли і котрий забажав супроводити їх до галереї, нахилився ближче до Серплюса і пробурмотів:

– Ви, певно, вражені величиною нашої королеви. – Важко було не почути застереження в його голосі. – Вона незмінно приголомшує чужоземців.

– Вона засліплює, – сказав Серплюс.

– І не дивно. Адже у великому тілі їх величності криються тридцять шість мозків, з'єднаних товстими жмутами гангліїв за схемою гіперкуба. Її обчислювальна здатність дорівнює багатьом великим комп'ютерам часів Утопії.

Леді Памела стримала позіх.

– Милій Рорі, – сказала вона, узявши лорда Кемпбелл-Суперколайдера за рукав. – Мене кличе обов'язок. Чи не зробите ви мені люб'язність і не виведете мого американського друга назад, у зовнішні кола?

– Авжеж, моя люба. – Вони із Серплюсом підвелись (Дагер, звісно, і так вже стояв), щоб засвідчити свою шану. Потім, коли леді Памела пішла, а Серплюс уже повернувся до виходу: – Не туди. Ті сходи для простого люду. Ми з вами можемо скористатися сходами, що більше пасують джентльменам.

Вузькі сходи закручувалися вниз попід хмарами з позолочених херувимів і летючих машин, а тоді виходили у коридор з мармуровою підлогою. Ледве Серплюс із Дагером зійшли з останньої сходинки, як їх рвучко вхопили попід руки бабуїни.

Їх було п'ятеро, усі в червоній формі й відповідних нашійниках, мотузки від яких сходилися у руці офіцера з живописними вусами і золотим свистком, що виказував у ньому вартового мавпячої сторожі. П'ятий бабуїн вискалив зуби й люто зашипів.

Офіцер миттєво шарпнув його за мотузку і сказав:

– Тихо, Геркулесе! Чуєш мене? Що треба зробити? Що треба сказати?

Бабуїн підійшов і легенько вклонився.

– Будь ласка, йдіть за нами, – ледь зрозуміло вимовив він. Офіцер кахикнув. Бабуїн понуро додав: – Сер.

– Це нечуйвано! – закричав Серплюс. – Я дипломат, і за нормами міжнародного права маю недоторканість. Мене не можна арештовувати.

– Зазвичай, сер, так і є, – чемно сказав офіцер. – Однак ви вступили до внутрішнього кола, не маючи запрошення від Її величності, тож підпадаєте під дію суворіших протоколів безпеки.

– Я гадки не мав, що ці сходи ведуть усередину. Мене привів сюди... – Серплюс безпорадно озирнувся. Лорда Кемпбела-Суперколайдера ніде не було видно.

Отож, Серплюса і Дагера ще раз повели до Протокольної служби.

– Тикова деревина. Наукова назва *Tectonia grandis*. Природній ареал охоплює Бірму, Гіндустан і Сіам. Коробку вкриває вигадливе різьблення, але без оздоб. – Вчений карлик відкрив її. – Всередині футляру міститься архаїчний пристрій для електронної комунікації. Чип з галієво-арсенової кераміки важить шість унцій. Пристрій вироблено в кінці періоду Утопії.

– Модем! – Очі працівника протокольної служби ледь не вискакували. – Ви насмілилися пронести модем до внутрішнього кола, ледь не перед очі королеви? Його стілець піднявся і пішов навколо столу. Його комахині ніжки здавалися надто стрункими, щоб нести таку значну вагу. Втім, рухався він спритно і впевнено.

– Це невинна річ, сер. Усього лише цяцька, яку відкопали наші технархеологи і якою я збирався потішити герцога Московського, знаного шанувальника антикварних предметів різного роду. Очевидно, що вона має деяку культурну й історичну цінність, але без того, щоб зазирнути до своїх інструкцій, я навряд чи зможу згадати, яку саме.

Лорд Когерент-Гамільтон підняв свого стільця вище і навис над Серплюсом, демонструючи погрозу і своє панівне положення.

– Ось вам історична цінність цього модема: утопісти заповнили світ своїми комп'ютерними мережами й павутинням, скрізь позакопували свої дроти й ноди, що їх ніколи вже не викоринити. Тоді вони випустили у той віртуальний світ демонів і скажених богів. Той цифровий інтелект знищив Утопію і майже знищив усе людство. Тільки рішуче глобальне знищення інтерфейсів усіх можливих видів порятувало нас від загибелі! – Він люто дивився на Серплюса. – Недоумку! Хіба вас не вчать історії? Ті створіння ненавидять нас за те, що наші предки створили їх. Вони й досі живі, хоч і вигнані у те своє електронне небуття, і їм потрібен лиш модем, щоби прорватися до реальності. То хіба ж дивно, що кара за володіння таким пристроєм, – він загрозово посміхнувся, – смерть?

– Ні, сер, не дивно. Переховування робочого модема – то смертний злочин. А цей пристрій нешкідливий. Спитайте свого саванта.

– Ну? – гаркнув здоровань на свого карлика. – Він функціонує?

– Ні. Він...

– Тихо. – Лорд Когерент-Гамільтон знов повернувся до Серплюса. – Поталанило, щеня. Вам не висунуть жодних обвинувачень. Однак, поки ви тут, я триматиму цей огидний пристрій під замком і під власним наглядом. Це зрозуміло, сер Гав-гав?

Серплюс зітхнув.

– Гаразд, – мовив він. – Врешті-решт, це ж усього лиш на тиждень.

Того вечора леді Памела Когерент-Гамільтон прийшла до дверей кімнати Серплюса, щоб вибачитися за його недостойний арешт, про який, запевнила вона, їй тільки-но стало відомо. Він запросив її увійти. За коротку незабагненну мить вони вже сиділи лицем до лица на ліжку, розстібуючи гудзики одне одному.

Пречудові груди леді Памели вже вирвалися із сукні, коли раптом вона знову стягла краї корсажу і сказала:

– Ваш слуга дивиться на нас.

– І чим нам це завадить? – весело спитав Серплюс. – Бідолаха ж аутист. Йому байдуже усе, що він бачить і чує. Вас же не бентежить присутність, скажімо, стільця?

– Навіть якби він був укритий різьбленням – я не хочу, щоб він дивився на мене.

– Як забажаєте. – Серплюс плеснув у лапи. – Гей, ти! Розвернись.

Дагер покірно повернувся спиною. Це вперше він став свідком того, яким приголомшливим успіхом його друг користувався у жінок. Чи багато авантюристок в своєму житті може звалити в ліжко той, чия зовнішність настільки особлива? Поміркувавши, він вирішив, що відповідь очевидна.

Він почув, як леді Памела захихотіла у нього за спиною. Тоді низький від пристрасті голос Серплюса сказав:

– Ні, не знімайте діаманти.

Потай зітхнувши, Дагер скорився перспективі довгої ночі. Оскільки йому було нудно, і він не міг обернутися і поспостерігати за парою, що забавлялася в ліжку, щоб тим себе не видати, йому хоч-не-хоч довелося задовольнитися відображенням у дзеркалі.

Почали вони, звісно, по-собачому.

Наступного дня Серплюсу стало зле. Дізнавшись, що він нездужає, леді Памела прислала до нього одного зі своїх аутистів з тарелею бульйону, а тоді з'явилася й сама з медичною пов'язкою на обличчі.

Серплюс кволо посміхнувся їй.

– Присягаюся життям, у цій масці немає жодної потреби. Мій недуг не передається. Безперечно, вам відомо, що ми, перебудовані, схильні до ендокринного дисбалансу.

– І це все? – леді Памела піднесла ложку бульйону йому до рота, а тоді підтерла краплі серветкою. – Тоді виправте це. Як вам не соромно лякати мене через таку дрібницю?

– На жаль, – сумно промовив Серплюс, – я унікальне створіння, а моя таблиця ендокринного балансу загубилася під час прикрої пригоди на кораблі. Звісно, у Вермонті лишилися копії. Але перш, ніж навіть найшвидша шхуна встигне двічі перетнути Атлантику, боюся, що мене вже не стане.

– О, мій любий Серплюсе! – леді стисла його лапи в своїх руках. – Певно ж, є якийсь спосіб, хай там який відчайдушний?

– Ну... – Серплюс замислено відвернувся до стіни. Після довгого мовчання, він знову повернувся до леді Памели й сказав: – Я мушу вам зізнатися. Пам'ятаєте той модем, що його зберігає ваш брат? Він працює.

– Але ж сер! – леді Памела підвелася, підібравши свої спідниці, і з жахом відступила від ліжка. – Скажіть, що це не так!

– О моя єдина втіхо, вислухайте мене. – Серплюс слабо повернув голову до дверей і стишив голос. – Підійдіть ближче, я вам прошепочу.

Вона послухалася.

– У дні занепаду Утопії, під час війни між людьми та електронними створіннями, вчені та інженери спрямували зусилля на створення модема, яким люди могли б користуватися без ризику. Модем, невразливий до атак демонів. Такий, що насправді примусив би їх підкоритися. Певно, ви чули про такий проект.

– Самі чутки, але... пристрій так і не був створений.

– Точніше, такий пристрій не був створений вчасно. Щойно він був завершений, як лабораторіями прогупотів розлючений натовп, і ера машин скінчилася. Але кілька екземплярів устигли приховати до того, як було вбито останніх техніків. Століття потому, безстрашні дослідники Шелбурнського технархеологічного інституту віднайшли шість таких приладів і опанували премудрість їх використання. Один пристрій було знищено під час випробувань. Ще два зберігаються в Берлінгтоні. Решту вручили довіреним посланцям, котрих відправили трьом наймогутнішим союзникам нашої держави – одним з яких, звісно, є Росія.

– У це важко повірити, – сказала здивована леді Памела. – Чи можуть такі дива існувати насправді?

– Мадам, я використовував його дві ночі тому в цій самій кімнаті! Пам'ятаєте голоси, що їх чув ваш брат? То я розмовляв зі своїм керівництвом у Вермонті. Вони дозволили мені затриматися тут на два тижні.

Він благально дивився на неї.

– Якби ви змогли принести пристрій сюди, я б використав його для свого порятунку.

Леді Когерент-Гамільтон рішуче підвелася.

– В такому разі, не бійтесь нічого. Душею присягаюся, що модем буде тут ще сьогодні.

Кімнату освітлював єдиний ліхтар, який кожного разу, як хтось рухався, відкидав химерні тіні, що немовби належали нечистим духам на відьомському шабаші.

Видовище було моторошне. Нерухомий Дагер тримав модем в руках. Леді Памела з цієї нагоди перевдяглася в облягаючу, темно-червоного кольору людської крові шовкову сукню з глибоким вирізом. Воно кружляло навколо її ніг, поки вона обмацувала панель стіни у пошуках гнізда, котрим вже кілька століть ніхто не користувався. Кволий Серплюс сидів на ліжку з напівзакритими очима і направляв її. Дагер подумав, що це, певно, алегоричне зображення того, як хвора тваринна пристрасть керує людським тілом, поки розум мовчки спостерігає, паралізований браком волі.

– Готово! – леді Памела тріумфально випросталась, і її намисто розкидало крихітні веселки у тьмяній кімнаті.

Дагер заляк. Він не поворухнувся ані на волосину впродовж десяти ударів серця, а тоді затрусився й задрижав, наче в припадку. Його очі закотилися під лоба.

Порожнім, потойбічним голосом він сказав:

– Хто покликав мене з темної глибини? – Голос анітрохи не скидався на його власний. Він був хрипкий, невблаганний і спраглий нечестивих забав. – Хто легковажить мій гнів?

– Ви маєте передавати мої слова в аутистові вуха, – пробурмотів Серплюс. – Бо він став невід’ємною частиною модема – не лише його оператором, але й голосом.

– Я готова, – відгукнулася леді Памела.

– Серденько ви моє. Скажіть йому, хто я такий.

– Сер Блекторп Рейвенскерн де Плюс Пресье, котрий бажає почути... – вона спинилась.

– Його верховну соціалістичну честь, мера Берлінгтона.

– Його верховну соціалістичну честь, – почала леді Памела, а тоді обернулася до ліжка і насмішкувато продовжила: – мера Берлінгтона?

– Це лиш офіційний титул, як у вашого брата, а насправді він голова розвідки Держави Західного Вермонту, – мляво сказав Серплюс. – Тепер повторюйте: під страхом демонтажу закликаю тебе передати моє послання. Цим самими словами.

Леді Памела повторила їх у Дагерове вухо.

Він закричав. То був дикий бісівський зойк, від якого охоплена миттєвою панікою леді відскочила геть. Тоді вереск раптом урвався.

– Хто це? – спитав Дагер зовсім іншим голосом, цього разу людським. – У вас жіночий голос. Хтось із моїх агентів у біді?

– Тепер можете говорити з ним, як зі звичайною людиною: відверто, прямо, без підхідців. – Серплюс впустив голову на подушку і заплющив очі.

Леді Когерент-Гамільтон так і зробила – описала, як змогла, Сепрлюсове скрутне становище його далекому керівнику і отримала у відповідь співчуття й необхідну інформацію про те, як повернути його ендокринні показники до бажаної гармонії. Після належних люб'язностей, вона подякувала голові американської розвідки й витягла кабель з гнізда. Дагер повернувся до звичної пасивності.

Обтягнута шкірою ендокринна аптечка лежала розкритою на столику біля ліжка. Під наглядом леді Памели Дагер почав накладати відповідні пластирі на різні частини Серплюсового тіла. Дуже скоро Серплюс відкрив очі.

– Я видужаю? – спитав він і, коли леді Памела кивнула, сказав: – Тоді боюся, що вранці я муситиму зникнути. Ваш брат скрізь має шпигунів. Якщо до нього дійде хоча б шепіт про те, на що здатний цей пристрій, він захоче лишити його собі.

Леді Памела посміхнулась, піднявши коробку.

– Та й хто зможе йому дорікнути? З такою іграшкою можна досягти дивовижного.

– Безперечно, так він і подумає. Благаю вас, поверніть його мені.

Вона не повернула.

– Це більше, ніж пристрій зв'язку, сер, – сказала вона. – Хоч і в цій якості він теж не має ціни. Ви показали, що з його допомогою можна примусити тих створінь, що блукають у забутих нервах прадавнього світу, до покірності. Відтак, їх можна змусити робити для нас усі обчислення.

– Наші технархеологи кажуть те саме. Вам слід...

– Ми породили страховиськ, щоб вони виконували обов'язки, які колись лежали на машинах. Але з цим пристроєм вони стануть непотрібні. Ми дозволили, щоб нами керувала потвора з ікосагексадексальним мозком. Нам більше не потрібна Глоріана Огидна, Глоріана Гладка й Гротескна, Королева-хробак!

– Мадам!

– Я вірю, що настав час Англії отримати нову королеву. Королеву-людину.

– Подумайте про мою честь!

Леді Памела зупинилась у дверях.

– Ви справді дуже приємний кавалер. Але маючи це, я стану монархинєю і зможу тримати такий гарем, що про вас я згадуватиму як про дрібну й швидкоплинну примху.

І вона помчала геть, прошурхотівши спідницями.

– Тоді я пропав! – закричав Серплюс. Сили зрадили його, і він упав на ліжко.

Дагер тихенько закрити двері. Серплюс піднявся з подушок і почав зривати пластирі.

– А тепер що?

– А тепер треба виспатися, – відповів Дагер. – Завтра матимемо багато мороки.

Офіцер мавпячої сторожі прийшов за ними після сніданку й повів їх уже звичною дорогою. На цю пору Дагер вже не міг точно сказати, вкотре їх ведуть до кімнати Протокольної служби. Вони увійшли і побачили лорда Когерент-Гамільтона, котрого аж роздувало від гніву, і його спокійну і впевнену сестру, що стояла в кутку зі схрещеними руками і спостерігала. Дагер дивився на них і дивувався, як він узагалі міг подумати, що брат був рангом вище за сестру.

Розібраний модем лежав на столі карлика-саванта. Малий схилився над пристроєм і прискіпливо його вивчав.

Ніхто нічого не говорив, поки офіцер зі своїми бабуїнами не вийшов з кімнати. Тоді лорд Когерент-Гамільтон проревів:

– Ваш модем у нас не хоче працювати!

– Як я вже казав, сер, – спокійно сказав Серплюс, – його стан далекий від робочого.

– Це хитросраке шахрайство і козодрана брехня! – від гніву лорда його стілець піднявся так високо, що він ледь не бився головою в стелю. – Я знаю про ваші посиденьки, – він кивнув у бік сестри, – і вимагаю, щоб мені показали, як цей скурвий пристрій працює!

– Ніколи! – рішуче вигукнув Серплюс. – Моя честь лишиться незаплямованою, сер.

– Якщо ви так непохитно захищатимете свою честь, вона заведе вас у могилу, сер.

Серплюс високо підняв голову.

– Тоді я помру за Вермонт!

Обидва опинились у глухому куті, і леді Гамільтон стала між супротивниками, щоб відновити мир.

– Я знаю, що може змінити вашу думку. – З проникливою посмішкою вона піднесла руку до шиї і зняла з неї діаманти. – Я бачила, як напередодні ви терлися об них обличчям. Як ви їх облизували й пестили. Як кусали в екстазі.

Вона поклала їх до його лап.

– Вони ваші, милий монсеньйор Пресье, скажіть лиш слово.

– Ви віддасте їх? – спитав Серплюс, нібито ошелешений самою думкою про це. Насправді, намісто стало його і Дагеровим об'єктом полювання з тієї миті, як вони його побачили. Єдиною перепорою між ними й торговцями з Амстердаму тепер залишилась лиш необхідність вирватися з Лабіринту раніше, ніж жертви їхньої оборудки зрозуміють, що модем дійсно ні на що не годен. А для цього вони мали неоціненний інструмент у вигляді мислячої людини, котру всі вважали аутистом, і план, що повинен був дати їм до двадцяти годин переваги, аби втекти.

– Лиш уявіть собі, любий Серплюсе. – Леді Памела погладила його голову і почухала за вухом, поки він зачудовано роздивлявся дорогоцінні камені. – Уявіть життя, повне багатства й розкошів, повне жінок і влади. Усе це лежить у ваших долонях. Все, що вам потрібно – це стиснути їх.

Серплюс глибоко вдихнув.

– Гаразд, – сказав він. – Штука тут у конденсаторі, якому потрібна доба, щоб наснажитись. Почекайте не більше...

– Ось де проблема, – несподівано сказав савант. Він потицяв щось у нутрощах модема. – Один дріт відпаявся.

І він під'єднав пристрій до мережі.

– Милий Боже, – промовив Дагер.

Дикий вираз незатамованої втіхи миттю змінив обличчя вченого карлика, і він неначе виріс і роздувся на їхніх очах.

– Я вільний! – важко було повірити, що настільки маленька істота могла кричати так голосно. Він трусився так, ніби його тілом проходив електричний струм страшної сили. Кімнату наповнив різкий запах озону.

Його охопило полум'я. Він ступив до голови англійської розвідки і її брата.

Поки всі стояли приголомшені й заціпенілі, Дагер схопив Серплюса за комір і потяг його в коридор, грюкнувши за собою дверима.

Вони пробігли коридором десь із двадцять кроків, коли двері Протокольної служби вибухом вибило назовні, засипаючи прохід палаючими скалками.

За їхніми спинами розносився диявольський регіт.

Озирнувшись через плече, Дагер побачив вкритого полум'ям карлика, що тепер почорнів, як обвуглений. Він підскакував і пританцьовував, виходячи з наповненої вогнем кімнати. Модем, тепер відключений, він тримав під рукою, немов надзвичайно дорогою для себе річ. Його круглим білим очам бракувало повік. Він угледів їх і погнався за ними.

– Обрі! – гукнув Серплюс. – Ми не туди біжимо!

Так і було. Вони бігли до його серця Лабіринту, а не назовні. Але розвернутися стало неможливо. Вони пролітали крізь поодинокі купки вельмож і слуг, а за ними котилася хвиля вогню і надприродного жаху.

Від кожного кроку їхнього гротескного переслідувача спалахували килими. За ним ішла коридором стіна полум'я, що підпалювала гобелени, оббивку і лиштви. Як вони не кружляли, потвора сунула прямо на них. Вочевидь, з притаманною його роду алгоритмічною послідовністю, демон з мережі вирішив, що коли вже він побачив їх першими, то і вбити їх він теж мусить першими.

Дагер і Серплюс мчали бенкетними залами й приймальнями, балконами й чорними ходами для слуг – але даремно. Гнані своєю гіперприродною немезидою, вони забігли до коридору з двома бронзовими дверима в кінці, одні з яких були ледь-ледь прочинені. Від страху, що переповнив їх, вони й не помітили сторожу.

– Спиніться, панове!

Пишновусий офіцер мавпячої варти стояв перед дверима, тримаючи натягнуті прив'язі своїх бабуїнів.

– Сили небесні, це знову ви! – здивовано вигукнув він.

– Я їх уб'ю! – закричав один бабуїн. – Вошиві покидьки! – Решта зграї схвально загарчала.

Серплюс збирався усе пояснити, але коли він почав сповільнюватися, Дагер поклав свою широку долоню йому на спину й підштовхнув.

– Пірнай! – скомандував він.

Отак розсудливий собака з необхідності був змушений поступитися людині дії. Він незугарно проїхав на животі начищеною мармуровою підлогою між двома бабуїнами прямо до офіцера і проскочив між його ногами.

Той перечепився і випустив прив'язі з рук. Бабуїни заревли й одразу напали.

На мить усі п'ять мавп обсіли Дагера, хапаючи його за руки й ноги, тягнучись до обличчя і шиї. Тоді з'явився палаючий карлик, і, побачивши, що його мішень затуляють перешкоди, схопив найближчого бабуїна. Уніформу охопило полум'я, і тварина пронизливо заверещала.

Решта бабуїнів, усі як один, облишили свою першу жертву і кинулися в бій проти прибулого ворога, котрий наважився напасти на одного з них.

Дагер миттєво перестрибнув лежачого офіцера і проскочив у двері. Разом із Серплюсом вони з розмаху приклалися плечима до металевої поверхні дверей і почали штовхати. Дагерові очі вихопили одну мить бою, в яку офіцерові тіло пролітало між палаючими бабуїнами. Тоді двері зачинилися. Приховані штаби й засувки, рухомі змащеними механізмами автоматично позамикалися.

На якусь мить вони були в безпеці.

Серплюс ковзнув гладенькою бронзовою поверхнею вниз і стомлено спитав:

– Де ти узяв той модем?

– У торговця антикваріатом. – Дагер витер хусткою чоло. – Одразу було видно, що він нічого не вартий. Хто ж міг подумати, що його ще можна полагодити?

Крики за дверима вщухли. За тим настала дуже коротка мить тиші. А тоді створіння кинулося на одну з металевих дверей, і та аж задзвеніла від удару.

Тонкий дівочий голос втомлено спитав:

– Що це за галас?

Вони здивовано обернулись і побачили велетенський тулуб королеви Глоріани. Вона лежала на своєму помості, загорнута в атлас і мережива, покинута усіма, окрім героїчних (хоч і приречених) мавп-охоронців. Від її тіла долинав проникливий запах закваски. Серед приголомшливих підборідь і борозен виднілося маленьке людське обличчя. Її губи злегка ворухнулись і спитали:

– Що це хоче увірватися сюди?

Двері знову задзвеніли. Одна з величезних завіс не витримала.

Дагер вклонився.

– Боюся, моя пані, це ваша смерть.

– Справді? – блакитні очі широко розкрилися, і Глоріана несподівано засміялася. – Якщо це правда, то це прекрасна, радісна звістка. Я вже надзвичайно довго молюся, щоб смерть прийшла до мене.

– Хіба Боже створіння може серйозно і буквально благодати про смерть? – спитав схильний до філософських роздумів Дагер. – Мені й самому траплялися нещастя, але, попри це, я дорожу своїм життям.

– Подивіться на мене! – Далеко вгорі на одному боці тулуба слабо замахала її крихітна рука – хоч насправді вона була не менша за руку будь-якої іншої жінки. – Але я не Боже створіння, а людське. Хто поміняв би

десять хвилин свого життя на століття мого? Хто, маючи моє життя, не поміняв би його на смерть?

Від дверей відскочила ще одна завіса. Вони затремтіли. Їх металева поверхня випромінювала жар.

– Дагере, нам треба тікати! – закричав Серплюс. – Я не проти вченого диспуту, але мить не дуже доречна.

– Ваш друг має рацію, – мовила Глоріана. – За сим гобеленом є маленький прохід. Рушайте ним. Увесь час тримайтеся лівою рукою за стіну й мерщій тікайте. Ідіть уздовж лівої стіни, і вона виведе вас назовні. Як я бачу, ви двоє – злодії, тож без сумніву заслуговуєте на покарання, але в своєму серці я не можу знайти для вас нічого, окрім дружби.

– Моя пані... – почав зворушений Дагер.

– Хутчіш! Мій наречений вже тут.

Двері впали всередину. З останнім «Прощайте!» Дагера і «Давай бігом!» Серплюса, вони зникли з очей.

На той час, як вони вийшли назовні, палав уже весь Букінгемський лабіринт. Демон, одначе, не вийшов з полум'я, давши підстави думати, що коли його модем нарешті оплавився, страховисько мусило повернутися у той проклятий вимір, звідки з'явилося.

Коли їхній шлюп брав курс на Кале, небо червоніло від заграви. Спершись на поручні, Серплюс дивився і хитав головою.

– Яке жахливе видовище! Не можу позбутися думки про власну причетність.

– Годі! Годі! – сказав Дагер. – Ці побивання тобі не личать. Ми тепер заможні джентльмени. Діаманти леді Памели дозволять нам розкошувати багато років. А що ж до Лондона, то це не перша пожежа, яку йому довелося пережити. І не остання. Життя коротке, тож, радіймо, поки живі!

– Чудні слова, як на меланхоліка, – здивовано помітив Серплюс.

– У часи тріумфу я обертаю обличчя до сонця. Живімо ж не минулим, любий друже, а блискучим майбутнім, що лежить перед нами.

– Намисто іржавого пенні не коштує, – сказав Серплюс. – Тепер, коли з'явилася нагода його роздивитися, не відволікаючись на решту персони леді Памели, я бачу, що це не діаманти, а всього лиш підробка. – Він заніс лапу для кидка.

Перш, ніж він устиг жбурнути намисто в Темзу, Дагер вихопив його і пильно придивився. Тоді він закинув голову й зареготав.

– Попались ті, що кусались! Ну, може це й дешеві скельця, але виглядають вони коштовно. Ми придумаємо, як дати їм раду в Парижі.

– Ми прямуємо до Парижа?

– Партнери ми чи хто? Пам’ятаєш античну мудрість: коли зачиняються одні двері, відчиняються інші? Тоді гайда до Франції і до пригод! А тоді до Італії, Ватиканської імперії, Австро-Угорщини, а може, навіть, і до Росії! Не забувай, що тобі ще треба вручити свої вірчі грамоти герцогу Московському.

– Коли так, то згода, – сказав Серплюс. – Але як ми туди зберемося, модем вибиратиму я.

Переклад: Віталій Мюнхен aka forever_maggot